

Moslimachtergrond geeft andere kijk op dieren

Liever een vis

Waar gaan kinderen met een moslimachtergrond anders om met dieren? Dat was de vraag voor vijf Wageningse studenten. Hun onderzoek kan betekenis hebben voor werving, voor lesmateriaal en voor meer kleur in het groen.

Ja, er is verschil: kinderen met een moslimachtergrond in groep 7 en groep 8 kijken anders naar dieren dan andere kinderen in Nederland. Zo constateerden Femke Hoevenaars, Marjolein Meurs, Doortje Vermeulen, Maaïke Runia en Hein Klaasen. Maar waar zit dat verschil? Dat wilden de vijf studenten van Wageningen UR tijdens een masterproject van ongeveer zes weken begin dit jaar uitzoeken.

Oprachtgevers waren het ministerie van LNV en de community Kies Kleur in Groen. Voor LNV is het interessant,

aldus Martijn Root, ministerie van LNV, omdat het meer kennis oplevert over relaties van kinderen tot dieren en verschillen daarin. En het is interessant voor Aequor, het project Kies Kleur in Groen, vanwaar Esther Wouters bij de begeleiding betrokken was, en de aoc's., Want als kinderen op een bepaalde manier tegen dieren aankijken, waarop baseren ze dan hun keus om een dieropleiding te doen of juist niet?

De uitkomsten van het onderzoek zouden kunnen bijdragen aan meer culturele diversiteit in groen onderwijs. Je

zou er conclusies aan kunnen verbinden voor werving. Wat moet je doen en wat niet? En moet je misschien je lesmateriaal aanpassen? Bovendien kunnen leerlingen in dat onderwijs met kennis over verschillen in dieromgang beter worden voorbereid op een multiculturele samenleving.

Tijgers

Femke Hoevenaars presenteerde namens de projectgroep de onderzoeks-aanpak en de resultaten op 2 maart bij Aequor. De studenten, afkomstig van

Waarden in omgang met dieren

Natuur: voldoening die mensen ervaren van direct contact met dieren

Humaan: emotionele band en liefde voor diersoorten en individuele dieren

Overheersen: in bedwang houden van dieren

Ethiek: oordeel over wat je zou mogen in relatie tot dieren

Negatief: gevoelens van afkeer of angst voor dieren

Esthetisch: symbolische, artistieke en ook religieuze benadering van dieren

Ecologisch: de leefomgeving van dieren

Nut: economische, praktische en materiële betekenis van dieren

Kenmerken: fysiologische en biologische eigenschappen van dieren

Zorg: de verzorging van dieren

Elke uitspraak over dieren, bijvoorbeeld beschrijvend, liefdevol of principieel, is te relateren aan deze waarden. De verschillen die hieruit kwamen voor kinderen met moslimachtergrond en autochtone kinderen hebben geleid tot (voorzichtige) conclusies in het onderzoek.

Een opvallend verschil: honden of katten zijn geen populaire huisdieren bij allochtone kinderen

Wageningse studenten presenteren hun onderzoeksopzet en resultaten bij Aequor

studies Dierwetenschappen, Economie, Consument en wetenschap en Voeding en gezondheid, waren met drie opdrachten naar basisscholen in Vogelaarwijken gegaan. Ze vroegen er kinderen van groep 7 en 8 te associëren op dieren zoals hond, kat, vis, varken, cavia en konijn. Hen werd ook gevraagd te reageren op een situatie: zou je het hondje uitlaten voor je zieke buurvrouw en waarom wel of niet? En de vraag werd gesteld: wat voor huisdier heb je en waarom? Antwoorden op de mindmap werden ingedeeld naar waarden. Het bleek dat veel kinderen aandacht voor zorg hadden en dat kinderen met een moslimachtergrond vaker hygiënische en religieuze zaken zoals onreinheid lieten meewegen. Dieren zijn voor hen dan eerder vies, gevaarlijk of agressief. Autochtone kinderen plaatsen dieren meer in een bepaalde omgeving. Dat zou

je een ecologische waarde kunnen noemen. En voor kinderen met een moslimachtergrond zitten veel dieren vooral buiten. “Ze vinden natuur wel interessant, maar het moet wel schoon zijn”, aldus een van de studenten. Opvallend is het verschil in de huisdieren die ze houden. Islamitische kinderen houden vaker vissen, een goudvis bijvoorbeeld, of een kleiner huisdier. Niet een hond of een kat. Op de vraag welke dieren ze graag zouden willen zien op de kinderboerderij kwam van alles: ook tijgers en dolfinnen. Ze hebben weinig belangstelling om boer te worden. Als het toch moet en als ze een keuze moeten maken, dan worden moslimkinderen liever akkerbouwer dan veeteler.

Scoren

Aardige resultaten, maar hoe kun je die

gebruiken in de werving van leerlingen? Dat was de discussie na afloop. Wat zijn eigenlijk de redenen waarom ze andere dingen wel kiezen, vroeg begeleider Emmy Hagenaars, communicatiewetenschapper bij Wageningen Universiteit, zich af. Onbekendheid van groenscholen is ongetwijfeld een aspect. Misschien moet je meer onderzoek doen naar bepaalde waarden die kinderen aan dieren toekennen, opperen de studenten. Een andere aanbeveling betreft meer natuur in de stad. Daarmee zou je het contact met dieren kunnen vergroten. Kinderboerderijen en dierenparkjes. Ja, zegt Maaïke Runia. “Dat moet je allemaal zeker ook doen, mooie doelen, maar je kunt misschien nog sneller scoren.” Neem als basisschool bijvoorbeeld een schoolkonijn of doe vanuit groen onderwijs iets met een vis in de werving. □